

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 23, nr. 707, 4 mai 2015, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

9 mai Ziua Europei

2015 our world
European Year
for Development our dignity
our future

Ziua Europei (9 mai) celebrează pacea și unitatea în Europa. Data marchează aniversarea *Declarației Schuman*. În cadrul unui discurs ținut la Paris, în 1950, ministrul francez al Afacerilor Externe, Robert Schuman, propunea stabilirea unei noi forme de cooperare politică în Europa, care să înlăture pentru totdeauna posibilitatea izbucnirii unui nou război între națiunile Europei. Viziunea sa era de a crea o instituție europeană care să centralizeze și să gestioneze producția de cărbune și oțel. Un an mai târziu, a fost semnat tratatul care prevedea crearea unui astfel de organism. Propunerea lui Robert Schuman este considerată a fi piatra de temelie a Uniunii Europene.

Foto: Mihăiță ENACHE

De ce să te înscrii la specializarea ARHITECTURĂ

p.8

» Facultatea de Management Financiar-Contabil Constanța organizează:

- în perioada 6-7 mai a XX-a Sesiune de comunicări științifice a cadrelor didactice, a studenților și masteranzilor:

Oportunități și amenințări pentru economia românească

Evenimentul se desfășoară pe următoarele secțiuni: • Economie și relații internaționale • Management și Marketing • Finanțe și Contabilitate • Științe sociale și umaniste. Pentru informații suplimentare: <http://www.spiruharet.ro/facultate/9/management-constanta/cercetare-stiintifica.html>

- a VI-a Conferință internațională de afaceri și economie

Direcții și acțiuni pentru a construi o economie creativă

Conferința va fi patronată de Ambasada Regatului Hașemit al Iordaniei la București și ES Domnul Ambasador Saker Malkawi, ca un eveniment special, ce va sărbători 50 de ani de colaborare iordaniano-română în domeniul educației. Conferința se desfășoară pe 8 și 9 mai și va acoperi următoarele domenii tematice: • Management • Marketing • Dezvoltare Regională • Contabilitate • Finanțe • Asigurări • Riscuri • Științe sociale etc. Obiectivele conferinței sunt menite să încurajeze schimbul de experiență între participanți și să stabilească un climat favorabil pentru viitoare colaborări și parteneriate pe diverse proiecte științifice. Pentru informații suplimentare accesați site-ul conferinței: <http://www.icbe-ct.com/>

» Facultatea de Drept și Administrație Publică Constanța

invită pe data de 7 mai la a XXII-a sesiune de comunicări științifice studențești

Cultura socio-juridică, factor de echilibru în perioade de criză

CONFERINȚA-EVENIMENT:

profesor emerit dr. Tobie Nathan
Universitatea Paris 8

O aventură intelectuală – construcția ethnopsihiatriei în Franța,
din 1980 până în zilele noastre. Georges Devrereux – românul
Histoire d'une aventure intellectuelle - la construction de l'ethnopsychiatrie en France
de 1980 à nos jours. Georges Devrereux, le roumain

Mărti,
5 mai 2015,
orele 18.00-21.00,
Universitatea
Spiru Haret,
str. Ion Ghica
nr. 13,
Sala STUDIO,
parter

Cu participarea specială a: • visiting prof. dr. Irena Talaban – Universitatea Catolică din Lille • prof. univ. dr. Vintilă Mihăilescu – SNSPA • psihanalist Vera Șandor – membru fondator Societatea Română de Psihanaliză, fondator Fundația *Generația* • psihanalist lect. univ. dr. Rodica Matei – vicepreședinte, coordonator activitate științifică – Societatea Română de Psihanaliză • psiholog Sanda Lepoiev – președinte – Asociația Română de Psihoterapie Psihanalitică.

Din partea USH: • prof. univ. dr. Carmen Costea • prof. univ. dr. Laura Goran • prof. univ. dr. Matei Georgescu.

INTRAREA LIBERĂ

Formarea parteneriatelor pentru proiecte dunărene cu participare românească

Forumul Inovării Social-Economice Dunăre - Marea Neagră ediția a V-a - Palatul Parlamentului, 28-29 mai

Evenimentul este direct legat de asumarea coordonării Priorității Tematice *Promovarea Orașelor Dunărene* de către *Asociația Comunitățile Locale Riverane Dunării* (CLDR România - www.cldr.ro) în cadrul *Platformei Urbane a Regiunii Dunării* de la Viena. Obiectivul principal al ediției din acest an, care marchează și *Ziua Maritimă Europeană în România*, constă în definitivarea, prin consultări și negocieri directe cu principalii stakeholderi și instituții finanțatoare / decidenți europeni în domeniu, a unui proiect de anvergură care să permită o promovare concertată a potențialului capitalului uman, social, economic și turistic printr-o strategie SMART de inter-conectare a principalelor zone de atracție din fiecare subregiune în parte. Acest obiectiv va putea fi atins doar dacă inițiativele de jos în sus ale comunităților locale vor putea fi conjugate în timp util pentru a se utiliza toate pârghiile și oportunitățile de finanțare la nivel național, transfrontalier și transnațional.

Invitații și speakerii principali sunt: Coordonatorul European al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării, Marco Onida - DG REGIO, Comisia Europeană; reprezentantul *Platformei Urbane* - Viena, Daniela Urschitz; Coordonatorul Național SUERD, Carmen Podgorean; precum și alți numeroși ambasadori, diplomați, reprezentanți ai autorităților locale și lideri ai societății civile din numeroase state membre SUERD.

Cu același prilej, cele mai inovative idei, proiecte, inițiative și rețele cu vocație dunăreană vor fi evidențiate și răsplătite prin atribuirea, în urma unei selecții internaționale prealabile, a Trofeelor *Black Sea - Danubian Social & Economic Innovator* (2015).

Pentru cei interesați să ia parte la acest unic eveniment, menționăm că până în data de **10 mai 2015**, în limita locurilor rămase disponibile, se mai pot face înscrieri, conform principiului „Primul venit-primul servit”, completând formularul de pe siteul www.houseofeurope.ro/Danube-Brand.

CLDR România
C/o EUROLINK-Casa Europei

Refuz să mai fiu un număr!

Mioara VERGU-IORDACHE

Ceea ce, mai demult, reprezenta o excepție, a devenit un mod de a fi. „Pauzele lungi și dese, cheia marilor succese” era o expresie care taxa, cu prietenie, lenea temporară. Acum, pauzele sunt nu numai lungi și dese, dar tind spre permanentizare. Pauze de sistem: sistem social, sistem informatic, sistem educațional, sistem juridic, sistem medical... Și mă gândesc că o cauză ar putea fi că, aproape în fiecare zi, tindem spre „esențializare”, adică devenim numere, numere înscrise pe un act. Și un număr nu mișcă, nu se agită, nu creează. El este băgat în seamă atâta timp cât folosește pentru a fi introdus în „sistem”, pentru a fi clasificat, ordonat, reglementat. Cred că e clar că mă refer la fiecare individ, care ar trebui să fie o rotiță a... Ar trebui să se manifeste ca o rotiță, care să asigure funcționarea sistemului. Numai că, o rotiță este, și ea, un sistem...

Suntem tratați doar ca niște numere intrate într-un sistem care nu funcționează. Cod numeric personal, PIN pentru telefon, pentru cardul bancar, cod pentru cardul de sănătate...

Acum trei luni, după ce am primit cardul de sănătate, m-am prezentat, conștiincioasă, să fiu validată în/de sistem, dar sistemul nu funcționa, deși noi toți, toate „numerele”, am plătit, de câțiva ani buni, ca acest sistem să funcționeze. Cine este vinovat?! Doctorul de familie? Casa de sănătate? Nu. Am aflat! Sistemul! Sistemul nu funcționează!

Plătitor consecvent de taxe și impozite, cetățean cu drepturi, care și-a achitat obligațiile, ca să zic așa, mă prezint la un centru medical de analize și aflu că nu contează că eu îmi plătesc asigurările, casa de asigurări de sănătate, la care sunt arondată, nu și-a plătit datoriile către centru, iar eu trebuie să achit analizele integrale. Cu cine să mă cert?! Cine este interlocutorul care să mă lămurească ce se întâmplă?! Aflu că de vină e sistemul!

Îl aud pe ministrul Educației Naționale care declară că, fost olimpic, având preocupări în domeniul matematicii, nu prea e capabil să-și ajute copilul din clasa a IV-a, a V-a, la... matematică. Hai-da, de! Păi, dacă chiar ministrul... Știu! Sistemul!

Sistemul ne împiedică să fim harnici, responsabili, respectuoși, politicoși, generoși, să admirăm, să iubim, să... Sistemul în care, bag seamă, cu tristețe, suntem doar numere, când ar trebui să fim „rotițe”, bine unse, ce asigură buna funcționare a... sistemului.

Un număr nu trebuie să fie „bine uns”, el este un număr și atât! Când dispare, din spate vine alt număr, care-i ia locul. Sistemul rămâne la fel. Nu e deranjat și nu se deranjează!

Ei bine, eu nu mai vreau să fiu un număr! Nu mai vreau să fiu tratată ca un număr! Vreau să fiu o rotiță într-un sistem/în sisteme care funcționează! Dumneavoastră?!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 - 2013. Investește în oameni!

PROFEMIN

PROFEMIN(POSDRU/144/6.3/S/126567)

CONFERINȚA DE CONȘTIENȚIZARE ȘI SENSIBILIZARE PRIVIND EGALITATEA DE GEN ȘI DE ȘANSE - REGIUNEA NORD-EST -

Universitatea *Spiru Haret*, în parteneriat cu Serviciul Integrals de Contratare e Intermediacion Dominus s.l. (SICI Dominus) Spania și Uniunea Națională pentru Drepturile Femeii din România, a organizat marți, 28 aprilie, ora 14.00, Conferința regională (Nord-Est) de conștientizare și sensibilizare privind egalitatea de gen și de șanse din cadrul proiectului *ProFemin* (POSDRU/144/6.3/S/126567). Evenimentul a avut loc la Suceava, la sediul Universității *Ștefan cel Mare*, din strada Universității nr. 13.

În cadrul conferinței s-a dezbătut tema: *Egalitatea între sexe și emanciparea femeilor în cadrul cooperării pentru dezvoltare, educația și pregătirea profesională continuă a femeilor*.

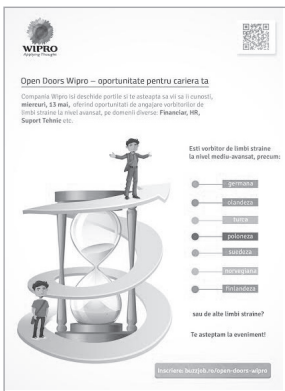
Conferința a fost deschisă de către dl. Ștefan Barbălață, expert organizare eveniment, dânsul prezentând tema evenimentului, iar dna Roxana Hăldan, asistent organizare eveniment, a făcut o scurtă prezentare a proiectului și a trecut în revistă principalele activități implementate. Experții invitați și participanții au dezbătut, pe larg, subiecte privind egalitatea de gen și de șanse, cum este aceasta reflectată în documente oficiale ale Comisiei Europene și ale UNESCO - Divizia pentru egalitatea de gen – Platforma de Acțiune

Beijing. De asemenea, au avut loc discuții legate de îmbunătățirea eficienței abordării integrate a aspectelor care privesc egalitatea de șanse între femei și bărbați pe plan politic, în cadrul cooperării pentru dezvoltare, în planul consolidării capacităților instituționale, reorientarea acțiunilor specifice pentru a favoriza emanciparea femeilor și recomandări de promovare a egalității de gen ca mecanism de sprijinire a economiei în vederea depășirii crizei și dezvoltarea unei cariere de succes.

Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea accesului egal pe piața muncii cu scopul de a crește oportunitățile de angajare a femeilor prin conștientizarea și sensibilizarea publicului larg și a factorilor de decizie referitor la egalitatea de șanse și de gen și prin formarea profesională a 3.500 de femei, într-o perioadă de 18 luni, în vederea creșterii încrederii în sine, a abilităților și a nivelului de calificare al acestora pentru adaptarea și integrarea pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă, la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare: Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest, București-Ilfov.

Pentru detalii suplimentare puteți accesa pagina web a proiectului, www.profemin.ro sau ne puteți contacta la tel. 021.455.19.42, adresa de e-mail: profemin@spiruharet.ro

Proiect finanțat de Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 Investește în Oameni! Axa prioritară 6

OPEN DOORS WIPRO:

Oportunități de angajare pentru vorbitorii de limbi străine

Compania WIPRO își deschide porțile și te așteaptă să vii să îi cunoști, oferind oportunități de angajare vorbitorilor de limbi străine la nivel avansat, pe domenii diverse: Financiar, HR, Suport Tehnic etc. În centrul atenției se află vorbitorii de germană, olandeză, turcă, poloneză, limbi nordice (suedeză, norvegiană, finlandeză), dar și vorbitorii de alte limbi străine.

Evenimentul va avea loc **miercuri, 13 mai**, la sediul companiei.

În cadrul evenimentului vei avea ocazia să interacționezi cu specialiștii de HR din cadrul companiei și ulterior să faci parte din echipa WIPRO. Wipro este o companie de outsourcing atât în domeniul IT, cât și în alte domenii precum: Financiar, HR, Procurement, Telecom, Customer Support etc., care pune accentul pe dezvoltarea profesională a angajaților săi și oferă posibilitatea avansării sau schimbării departamentului odată ce faci parte din echipa lor, considerând că investiția în dezvoltarea oamenilor este cea mai profitabilă investiție pe termen lung. Beneficiile pe care compania le oferă angajaților sunt numeroase și includ bonusuri de Crăciun, decont pentru sport, decont pentru ochelari/lentile de contact, asigurare de viață, asigurare medicală privată, traininguri gratuite, masaj la birou etc. O carieră la Wipro înseamnă oportunitatea pe termen lung de a-ți explora propriul potențial, dezvoltarea continuă și bucuria de a lucra cu cele mai noi tehnologii alături de cei mai buni specialiști din domeniu.

Află mai multe detalii și înscrie-te la eveniment accesând link-ul <http://buzzjob.ro/open-doors-wipro>

Strategia culturală și creativă a Bucureștiului 2015-2025

ARCUB a lansat spre consultare publică *Strategia culturală și creativă a Bucureștiului 2015-2025*, primul document strategic dedicat sectorului cultural, dinamicii creative și participării culturale la nivelul municipiului București. Operatorii culturali, societatea civilă și cetățenii capitalei sunt invitați, potrivit ARCUB, să parcurgă documentul și să transmită observații și sugestii asupra studiului, precum și recomandări de continuare a demersului, până pe data de 1 iunie 2015, pe adresa de e-mail strategie@arcub.ro.

Strategia culturală și creativă a Bucureștiului 2015-2025 a fost lansată ca proiect în vara anului 2014 de către ARCUB - Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului București și a fost elaborată, în forma supusă consultării, de către o echipă de specialiști independenți, coordonată de Asociația PostModernism Museum: Modernism.ro, Formare Culturală, Asociația Oricum, Asociația Operatorilor Culturali din România. Alături de aceștia, au lucrat echipe de sociologi și experți consultanți în domenii culturale și creative din București.

Strategia culturală și creativă a Bucureștiului 2015-2025 propune 11 domenii culturale și creative la nivelul capitalei. Sectoarele culturale și creative au fost structurate pe 7 domenii, pornind de la premisa frecvenței numărului de acțiuni

culturale specifice fiecărui segment, de la impactul lor asupra publicurilor, dar și de la potențialul de dezvoltare pe care acestea îl dețin: arte vizuale, artele spectacolului, muzică, film, publishing, patrimoniu, arhitectură/urbanism/design/fashion/hand-made. Aceștia le-au fost adăugate alte patru domenii intersectoriale: media & interactive media, business of communication, arta comunitară și educație.

Misiunea *Strategiei culturale și creative a Bucureștiului 2015-2025* este aceea de a promova cultura ca generator de dezvoltări economice durabile și a coeziunii sociale, răspunzând cadrului și premizelor candidaturii Bucureștiului pentru titlul de *Capitală Europeană a Culturii 2021*.

Documentul supus consultării publice reprezintă primul pas demarat de ARCUB în vederea consolidării strategiei culturale pe termen lung a Bucureștiului.

Uterior studiului vor fi realizate cercetări aprofundate în diverse direcții de dezvoltare (maparea resurselor culturale, realizarea unui barometru cultural calitativ la nivelul capitalei, focus-grupuri tematice, constituirea unor grupuri de lucru strategice pentru planificarea dezvoltării orașului etc.) în sprijinul fundamentării și mai solide a strategiei culturale, dar și a pregătirii candidaturii pentru *Capitală Europeană a Culturii 2021*.

Documentul supus consultării publice poate fi descărcat de pe siteul ARCUB: *Strategia culturală și creativă a Bucureștiului 2015-2025* la adresa : (http://arcub.ro/downloads/pdf/strategia_culturala_si_creativa_a_Bucurestiului_2015.pdf)

În acordarea feed-back-ului, artiștii, instituțiile publice, ONG-urile și locuitorii Bucureștiului pot utiliza setul de întrebări formulate de ARCUB în vederea evaluării documentului strategic la: http://arcub.ro/news_detail.php?id=743

EDUCAȚIE FINANCIARĂ

Intrăm în Schengen?! Credite cu dobânzi de 4% la lei

Reducerea dobânzilor pe piața monetară a ajuns și la creditele imobiliare. Bineînțeles, la *Prima Casă*, care sunt și cele mai multe, costul de dobândă a coborât și sub 4%, în timp ce, la imobiliarele propriu zise, aceste costuri pot ajunge și până la 7,7%. La creditele în lei!

220 de cereri de credite *Prima Casă* pe zi

Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM) a acordat, de la începutul anului 2015, aproape 6.800 de garanții, cu o valoare de 555 milioane de lei, pentru credite în cadrul Programului *Prima Casă*. Valoarea totală a finanțărilor a ajuns la 1,11 miliarde de lei, iar valoarea medie a unui credit a fost de aproximativ 165.000 lei. Astfel, solicitările de garantare au crescut, în primele patru luni din 2015, cu aproximativ 30% față de aceeași perioadă a anului trecut, se arată într-un comunicat al FNGCIMM. Ritmul mediu al solicitărilor de garantare primite, în ultima perioadă, de FNGCIMM, este de 220 de solicitări pe zi, față de 120 solicitări/zi, câte se înregistrau în aceeași perioadă a anului trecut. De la debutul programului, începând cu anul 2009, FNGCIMM a acordat aproape 139.000 de garanții, în valoare de circa 11,6 miliarde de lei, pentru credite accesate în valoare de circa 23 de miliarde de lei. Potrivit comunicatului Fondului, Programul *Prima Casă* poate fi considerat un indicator al încrederii românilor în viitor și a

faptului că rezultatele macroeconomice, evoluția pozitivă a economiei României, devin vizibile la nivelul întregii societăți.

Împrumuturi cu dobânzi de 3,9% la *Prima Casă*

Cea mai mică dobândă pentru un credit *Prima Casă*, de 3,94% pe an, este oferită în prezent de CEC Bank, aceasta fiind singura bancă care percepe o dobândă sub 4% pentru acest tip de credite. Imediat după CEC vine BRD, ale cărei credite au ajuns la costuri totale de 3,99%. Dar acest cost este valabil doar dacă salariul clientului este virant într-un cont BRD. Costul total al unui astfel de credit, în sumă de 100.000 de lei, contractat pe 30 de ani la CEC Bank, este de 168.559,9 lei, cu o rată de 441,8 lei. La Unicredit iriac Bank găsim cel mai scump credit *Prima Casă*. Dar chiar și așa, dobândă nu este semnificativ mai mare decât în cazul celui mai ieftin credit. Astfel, la Unicredit iriac Bank, dobândă este de 5,08, iar costul total de 189.855,4 lei, cu o primă rată de 495,7 lei.

Topul celor mai mici dobânzi la împrumuturile *Prima Casă*, care nu sunt condiționate de virarea

veniturilor la banca creditoare, este completat de: Banca Transilvania, ING și Banca Românească. Pentru persoanele care își virează veniturile la banca creditoare, dobânzile practicate sunt mai mici decât cele standard, majoritatea băncilor având acest tip de oferte, atât pentru ipotecare standard, cât și pentru *Prima Casă*. Condițiile pentru obținerea unui credit *Prima Casă* s-au modificat recent. Astfel, clienții care au beneficiat deja de acest program vor putea cumpăra o locuință mai spațioasă sau mai scumpă, dacă vor îndeplini, cumulativ, unele condiții. Beneficiarul programului nu poate păstra însă ambele locuințe.

Ipotecarele simple costă și de două ori suma împrumutată

Cei care doresc un credit imobiliar simplu, fără garanția statului, au de ales între oferte cuprinse între 4,36% la Kiwi Finance, un broker de credite, și 7,72% la OTP Bank. Astfel, pentru un credit de 100.000 de lei luat pe 30 de ani (cu o valoare a locuinței de 135.000 de lei), un client care apelează la Kiwi Finance va plăti 177.760,3 lei (cu peste 10.000 de lei mai mult decât în cazul celui mai ieftin credit *Prima Casă*) și o primă rată de 483,8 lei. În cazul celui mai scump credit, la OTP Bank, suma totală plătită în 30 de ani

este de 250.666 lei, cu o primă rată de 682,1 lei. Astfel, dacă la creditele *Prima Casă* costurile tind să se alinieze cu ceea ce românii visau cândva, împrumuturi cu dobânzi la fel de mici ca în *Zona Euro*, la creditele imobiliare propriu zise mai avem de așteptat.

Prima Casă a susținut creditele ipotecare în perioada de criză, aducând o plasă de siguranță băncilor, prin garantarea a jumătate din sume, și a temperat scăderea prețurilor pe piața imobiliară. Un avantaj a fost avansul mai mic, care a permis contractarea de credite și clienților fără economii consistente. Numărul total al creditelor acordate de cele 19 bănci, care participă la program din iunie 2009 încoace, este de 130.000, iar valoarea cumulată a acestora ajunge la 22 miliarde de lei. BCR și BRD, primele două bănci din sistem, au acordat, de la începutul Programului *Prima Casă*, aproximativ 75.000 de credite, în valoare totală de aproximativ 13 miliarde de lei, adică peste jumătate din totalul creditelor imo-biliare garantate de stat.

Una dintre restricțiile pentru Programul *Prima Casă* este aceea că finanțările contractate pot fi doar în lei. Totuși, și în cazul creditelor ipotecare clasice, cea mai mare parte a creditelor acordate în această perioadă sunt în moneda națională.

Gabriela MOLDOVEANU

Pentru sugestii, reclamații sau orice alte „necazuri” întâmpinate în lumea economico-financiară, ne puteți scrie la: opinia@spiruharet.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

REDAȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Gabriela Moldoveanu
Mihăiță Enache (fotoreporter),
Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației
Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii,
informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile
viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Solicitări de abonamente,
cu plata prin mandat
poștal sau dispoziție
de plată, se pot adresa
serviciului de difuzare.
Strada Fabricii nr. 46 G,
sectorul 6, București.
Telefon 021.316.97.88/
int.108.

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

Extemporal la sinceritate Liceul Teoretic Mihai Ionescu

Adresa: str. Cauzași nr. 43, sector 3, București

Am poposit la Liceul Teoretic *Mihai Ionescu*, unde elevii clasei a XII-a au punctat aspecte ale vieții de licean, planurile de viitor și au vorbit despre anumite aspecte ale vieții cotidiene.

• A avea o pasiune • Cu diplomă, fără diplomă • BAC-ul bate la ușă • Angajat încă de pe băncile școlii • Viitor • Valorile în România

Eduard Vlad: Una dintre pasiunile mele a fost să cânt la clarinet și să fac sport de performanță, mai exact, tenis de câmp. Am fost întrebat des *ce înseamnă să ai o pasiune*. Trebuie să recunosc că este o întrebare bună și, în același timp, o întrebare care te pune un pic pe gânduri. A avea o pasiune înseamnă că faci ceva ce nu ești obligat să faci, ceva ce faci de plăcere, în timpul tău liber. Pasiunile vin ca o evadare din viața de zi cu zi. Se spune că o pasiune poate fi dusă la astfel de nivel încât, uneori, poți să o transformi în job. Eu, de exemplu, lucrez în week-end ca promotor, iar această activitate mă ajută să mă dezvolt în zona comunicării cu oamenii. Este foarte important să știi să comunici cu oamenii. A lucra încă din școală este foarte interesant, pentru că te responsabilizează și, în același timp, îți dai seama că trebuie să înveți ca poți să ajungi la un anumit nivel ierarhic, să nu fie nevoie să îți dai duhul la locul de muncă. În consecință, cu cât înveți mai mult, cu atât ai șanse mai mari să ajungi să ai un job bun. Toți ne dorim un loc de muncă bun, dar niciodată nu ne întrebăm ce trebuie să facem ca să putem obține acel loc de muncă. Pentru început, se poate reuși în viață și fără a avea o diplomă, dar, ulterior, trebuie să rezolvi această problemă. Spun *problemă* pentru că a nu avea o diplomă este un mare dezavantaj al tău, ca individ. De exemplu, poți lucra într-un magazin fără a avea o diplomă, dar, dacă vrei să devii managerul magazinului respectiv, trebuie ca între timp să

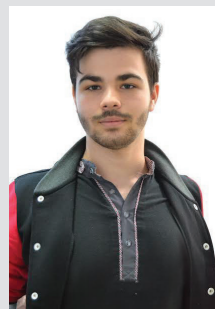
obții acea diplomă. În concluzie, nu cred că este important momentul în care obții diploma respectivă, însă trebuie să o ai. Examenul de Bacalaureat este un examen care îl face pe elev să învețe un anumit segment din literatură, matematică, biologie, istorie și geografie. Din păcate, la acest examen, elevii nu sunt originali și nu redactează în stilul lor propriu un comentariu la limba română, ci se mulțumesc să memoreze mecanic comentariile publicate în cărți. Este o metodă folosită de marea majoritate a elevilor de clasa a XII-a, dar care nu este tocmai indicată. Sistemul românesc de învățământ ar trebui să renunțe la conceptul conform căruia înveți după alții în loc să crezi tu. Atunci când crezi ceva ideile îți vin succesiv și astfel nu mai stai cu stresul că s-ar putea să uiți să punctezi un anumit aspect pe care l-ai citit în cutare carte. Pentru după absolvire, am avut foarte multe planuri, dar acestea s-au redus. Inițial, voiam să urmez Facultatea de Psihologie, dar, în final m-am orientat către Administrarea Afacerilor, pentru că doresc să îmi deschid o afacere. Mi s-a spus că am spirit de antreprenor și vreau să contribuie la crearea de noi locuri de muncă pentru tineri.

Ioana Simona Dorobanțu: A avea o pasiune este o motivație pentru a realiza ceva în viitor. Adică, ești pasionat de ceva și faci tot ce este posibil pentru a-ți atinge obiectivele pe care ți le-ai propus, legate de pasiunea pe care o ai. Îmi place să citesc, să ascult muzică și să fac sport. Cultura este unul dintre domeniile foarte importante pentru un popor. Din păcate, fără să i se acorde importanța cuvenită, cultura din

România a decăzut, iar rezultatul se poate vedea de către oricine. Un rol în această decadere l-a avut și evoluția tehnologiei. De exemplu, astăzi, foarte puțini oameni citesc cărți în metrou. Marea majoritate a oamenilor butonează telefoanele mobile, pentru a vedea ultimele noutăți pe Facebook, iar în cel mai fericit caz, dacă se poate spune așa, citesc o carte pe tabletă. Vedeți, există un șir de evenimente, care, puse în corelație, pot afecta anumite domenii. Sunt de acord cu avântul tehnologiei, dar, pentru mine, a citi o carte în format fizic are o încărcătură specială. Este altceva când deschid o carte, iar în jur începe să miroasă a cerneală. Paradoxal, este o lume aparte, o lume care este prinsă între paginile cărților. Eu, pentru a mă pregăti suplimentar pentru BAC, am participat la ore de pregătire, precum și la olimpiade școlare. Am reușit să aprofundez mult mai bine materia și să mă axeze pe problemele principale. Totodată, prin participarea mea la olimpiade, mi-am testat limitele și pot spune că a fost un test în urma căruia am văzut unde mai am de lucrat, pe ce aspecte să pun accentul ș.a.m.d. și, nu în ultimul rând, m-am obișnuit cu competiția. Dincolo de specificul său, orice examen este, în fond, o competiție. O competiție cu tine însăși și apoi cu ceilalți. Am vrut să mă îndrept spre Medicină, însă am renunțat, iar acum, pe ultima sută de metri, cum se spune, m-am hotărât să mă îndrept spre Drept și să ajung ori procuror ori judecător. Această schimbare radicală de orientare a intervenit datorită faptului că Medicina mi-a plăcut, dar erau foarte mulți ani de facultate. De cealaltă parte, am optat pentru Drept deoarece simt nevoia de a face dreptate și, implicit, de a putea schimba ceva în țara noastră. De-a lungul anilor, s-a tot spus că există o generație de sacrificiu, apoi o să fie bine. În 25 de ani, acest sacrificiu s-a perpetuat de la un an la altul, fără nicio schimbare propriu-zisă. Vreau să contribuie la schimbarea de care avem nevoie cu toții.

David Criș: Sunt pasionat de matematică, sport și jocurile online. Matematica a început să îmi placă, iar ulterior să mă pasioneze, începând cu clasa a IX-a, când am intrat în acest liceu. Știu că este o materie de care mulți tineri fug, dar mie chiar îmi place matematica. Examenul de Bacalaureat este un examen care te maturizează și care te introduce în viață. Este unul dintre examenele care pot să te ajute în viață și, astfel, să îți influențeze traseul profesional.

reușești în viață și fără o diplomă, dar asta presupune să ai o inteligență superioară celor care au diplomă. După absolvire, vreau să mă îndrept spre Medicină, deoarece mă atrage acest domeniu, prin prisma faptului că pot ajuta oamenii. Îmi doresc să pot ajuta cât mai mulți oameni. Practic, acesta este țelul meu în viață. În general, România se confruntă cu lipsa valorilor adevărate. Principala cauză a acestei situații de răsturnare a valorilor este reprezentată de mass-media, care a promovat o dezordine publică. Practic s-a exagerat când nu trebuia, iar tinerii au simțit această slăbiciune a sistemului, iar rezultatul este cel care este. Tinerii din ziua de astăzi vor bani, iar mass-media a prezentat o așa-zisă rețetă a câștigării banilor. Astfel, au apărut peste noapte artiștii de carton, care nu au nicio treabă cu muzica sau cu arta. De asemenea, un rol în această dezordine l-a avut și promovarea non-valorilor. Dacă ești supus unui bombardament informatic despre un anumit „artist” nul, începi să crezi că respectivul chiar are valoare. Aceasta este arta, măiestria manipulării. Din păcate, sunt foarte mulți tineri care cad în această capcană.

text și foto Mihăiță ENACHE

Proiectul Didactino sprijină învățământul preuniversitar

Învățământul preuniversitar românesc continuă să se confrunte cu numeroase probleme – de la subfinanțare până la salarizarea nemotivantă, ba chiar descurajantă, culminând cu interesul încă scăzut pentru perfecționarea profesională a cadrelor didactice. Universitatea *Spiru Haret* acordă o importanță specială școlii, indiferent de nivel, iar o dovadă în acest sens o reprezintă proiectele pe care le desfășoară. Prin programele derulate până în prezent, instituția haretistă contribuie la creșterea performanței și a calității în învățământul gimnazial și liceal. Și exact asta face și prin participarea într-un proiect de anvergură, la solicitarea Inspectoratului Școlar Județean Mehedinți.

Colegiul Național Pedagogic *Ștefan Odobleja* din Drobeta Turnu-Severin a fost gazda celui mai nou focus grup desfășurat în cadrul proiectului POSDRU *Didactino – Formare inovativă pentru valoare și performanță în cariera didactică*. Prin acest eveniment, s-a încheiat perioada de implementare a proiectului european în județul Mehedinți, iar, astfel, experții focus grup ai Universității *Spiru Haret* au putut să-și formuleze concluziile de rigoare. Învățământul românesc este cu siguranță unul al paradoxurilor. Pe de-o parte, avem elevi de excepție, care fac cinste țării cu performanțele lor la olimpiadele naționale și internaționale, iar, pe de altă parte, ne plângem de lipsa materialelor, a manualelor școlare sau a lucrurilor de strictă necesitate, care ar putea face ca școala românească să se desfășoare în „condiții normale”.

Activitățile derulate în cadrul focus grupurilor au fost deosebit de importante și asta pentru că experții haretști au putut să identifice cu exactitate adevăratele probleme ale sistemului educațional. Activitățile de focus grup, desfășurate în cadrul proiectului POSDRU *Didactino – Formare inovativă pentru valoare și performanță în cariera didactică*, au prins foarte bine în zonele de implementare, Mehedinți și Sibiu, „programul – pilot” s-a dovedit a fi de un real succes, iar, în aceste condiții, implementarea acestuia și în alte zone geografice ale țării este doar o problemă de timp.

Universitatea *Spiru Haret* a contribuit, în cadrul proiectului POSDRU, printr-o parte a corpului său academic de elită, în formarea profesională a cadrelor didactice din mediul preuniversitar. Ulterior, aceștia vor putea să aplice la clasă cele mai bune metode de predare și evaluare, care, în timp, vor duce la creșterea semnificativă a calității învățământului din România, informează TVH.

Formare inovativă pentru valoare și performanță în cariera didactică (aprilie 2014 - septembrie 2015)

Proiectul vizează un grup țintă de minimum 2400 de cadre didactice (ISCED 0-6) din sistemul de învățământ preuniversitar, selectate din două regiuni de dezvoltare ale României, respectiv regiunile Sud-Vest (Mehedinți) și Centru (Sibiu).

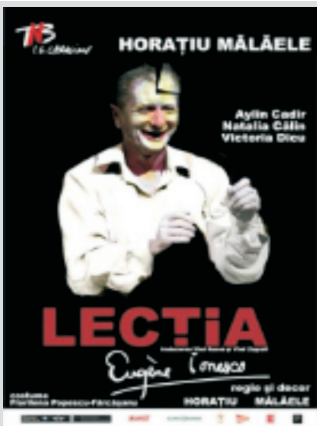
Membrii grupului țintă, din care 1400 femei și 790 din mediul rural, au fost selectați conform următoarelor categorii de grup țintă: • 95 tineri absolvenți sub 35 ani, debutanți în cariera didactică; • 540 cadre didactice/ personal didactic din învățământul preșcolar; • 860 cadre didactice/ personal didactic din învățământul primar; • 400 cadre didactice/ personal didactic din învățământul secundar inferior; • 505 cadre didactice/ personal didactic din învățământul secundar superior.

Obiectivul general al proiectului: îmbunătățirea formării profesionale continue, prin formarea și dezvoltarea competențelor acestora în vederea îmbunătățirii managementului și calității procesului educațional.

Obiectivele specifice ale proiectului: • Dezvoltarea și autorizarea/ acreditarea de programe de formare profesională continuă pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar. • Dezvoltarea capacității cadrelor didactice de a utiliza metode interactive de predare-învățare-evaluare și TIC în implementarea curriculumului centrat pe competențe. • Îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice în domeniul managementului școlar adaptat la realitățile sociale actuale, managementului carierei, priorităților și timpului, stresului, schimbării și conflictului. • Identificare și analiză bune practici în formarea profesională a personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea optimizării sistemului de formare profesională inițială și continuă a acestora și, implicit, a procesului educațional. • Înființarea a șase Centre de Dezvoltare Profesională pentru Educatoare și Învățători-CDPEI (câte trei în fiecare regiune în mediul rural sau orașe mici) în vederea: asigurării facilităților necesare dezvoltării resurselor umane din sistemul de învățământ preuniversitar prin furnizarea de cursuri de formare profesională continuă; acordării accesului cadrelor didactice din mediul rural și orașe mici la resurse moderne și informații de ultimă oră în domeniul pedagogiei, psihologiei, consilierii etc.; dezvoltării comunităților de practică și rețelelor de colaborare (clasice și virtuale).

Teatrul Național București vă invită marți, 5 mai, ora 20:00, la spectacolul *Lecția* de Eugène Ionesco, în regia lui Horațiu Mălăele. Aflat pentru prima oară la Național în calitate de regizor, dar și de interpret în propriul spectacol, Horațiu Mălăele apreciază că „*Lecția* lui Ionesco este o farsă tragică ce denunță absurditatea tezelor unice și exclusiviste, limbajul ca instrument al puterii și relația letală dintre sexualitate și dictatură. Pe de altă parte, prostimea contemplativă, o masă de manevră la îndemâna casapilor investiți. Cum lumea n-a învățat mai nimic din greșelile istoriei, lecția acestui spectacol nu-și propune să fie un îndreptar moralizator și plicticos, ci mai degrabă o limpede oglindă”.

Festivalul Internațional de Artă a Animației Euromarionete

Cei mai talentați artiști. Cele mai frumoase povești. Cele mai năstrușnice păpuși. Toate – ingredientele ale unui eveniment păpușăresc de zile mari. Teatrul Clasic Ioan Slavici Arad, secția Marionete, organizează Festivalul Internațional de Artă a Animației Euromarionete, eveniment care ajunge, în 2015, la cea de-a XVI-a ediție. Evenimentul cu tradiție reunește la Arad, între 3 și 10 mai, artiști inspirați din trupe reprezentative ale scenei de animație atât din țară, cât și din străinătate. Alături de artiștii români răspund *prezent* invitației organizatorilor maeștri păpușari din Germania, Spania și Ungaria.

Invitații în lumea artelor plastice

Lumile îmbălsămate de culoare ale Ecaterinei Vrana

Ecaterina Vrana s-a născut la 18 iunie 1969, la Constanța. Este absolventă a Academiei de Artă, la clasa Sorin Ilfoveanu, și participă la expoziții din 1994. A avut expoziții personale la Universitatea Freiburg (Germania, 1993), Galeria Academiei de Artă (București, 1994), Institutul Francez (București, 1995 și 1997), *Oamenii de*

■ Autoportretul unei fete cumini - Marele Premiu la Festivalul de Film Crossing Europe

Lungmetrajul *Autoportretul unei fete cumini* a câștigat luni, 27 aprilie, *Marele Premiu* la Festivalul Internațional de Film *Crossing Europe* din Linz-Austria. Premiul a fost acordat ex-aequo peliculei regizate de Ana Lungu și coproducției Varvari/Barbarians (Serbia, Muntenegru, Slovenia) în regia lui Ivan Ikić. Din distribuție fac parte actorii Elena Popa, Emilian Oprea, Radu Iacoban, Istvan Teglas, regizorul de film Andrei Enache, regizorii de teatru Iris Spiridon, Alexandru Lustig, Eugen Gyemant, părinții regizoarei, Dan & Magdalena Lungu, și producătoarea Anca Puiu. Scenariul filmului este semnat de Ana Lungu, imaginea Silviu Stavilă, sunetul Vlad

Voinescu și Filip Mureșan, iar montajul a fost realizat de Dana Bunescu. Distincția acordată de juriul de la Linz se alătură celor două premii pe care filmul le-a primit recent în cadrul Festivalului Internațional de Film București: *Premiul Publicului* și *Premiul pentru cea mai bună regie*.

Autoportretul unei fete cumini este un proiect de film românesc, 100% independent, realizat de casa de producție *Mandragora* cu participarea *Papillon Film*, *Castel Film* și *Cinelabs România*. Premiera filmului în cinematografe va avea loc în această toamnă, pe 25 septembrie, pelicula fiind distribuită de *Mandragora*.

Salonul Internațional de Carte

Concert dedicat zilei regalității la Ateneul Român

Cel de-al patrulea concert din Stagiunea Regala este dedicat Zilei Regalității și propune melomanilor un program special compus din lucrări ale compozitorului Ludwig van Beethoven. Invitații acestui Concert Regal sunt dirijorul Cristian Mandeal și pianistul Andrei Licăreț. Concertul are loc pe 9 mai la Ateneul Român.

împreună, unii dintre ei dispăruți dintre noi, precum: Afane Teodoreanu, Vasile Varga, Florin Niculiu, Ion Nicodim, Octav Grigorescu, Horia Bernea.

30X90 Prolog la Galeria Romană

Manifestarea - organizată cu ocazia aniversării a 30 de ani de la fondarea grupării *Prolog* de către pictorii Paul Gherasim, Constantin Flondor, Horea Paștina, Christian Paraschiv și Mihai Sârbulescu – încântă prin calitate și diversitatea lucrărilor de pe simeze. Cea de a doua cifră regăsită în titlu semnalează vârsta pe care maestrul Paul Gherasim o împlinește pe 25 iunie - 90 de ani. Pe simeze sunt prezentate picturile celor 17 artiști care au expus de-a lungul anilor

e aruncat nici măcar vâlul subțire al culturii, lăsând să se vadă, de aproape, poftele cele mai năstrușnice, dar și cele mai amănunțite liste cu datorii. Arta Ecaterinei Vrana este primitivă, primordială, uitată în Lascaux. Pânzele sunt pentru ea doar un surrogat al peretelui de peșteră, pe care îl mănjește mereu cu pigment, în speranța că vaca, oaia, puiul, omul pictat acolo o să-i cadă în mrejele vrăjilor sale și-o să-și poată ospăta apoi pe săturate gloată de spaime ce-i dă ghes. ...spune criticul de artă Erwin Kessler referindu-se la ultimele sale picturi expuse în cadrul expoziției *Disper, deci exist!* Iolanda Malamean scria, la rândul său, în *Luceafărul*: „A spune despre pictura, desenele și mai rarele ei sculpturi (pline de farmec genuin) că aparțin unui spirit revoltat sau vizionar ar fi o neadekvare, fiindcă imaginile pe care le avem în fața ochilor stau sub semnul indiferenței vizavi de fast.”

Valori românești

Patriot, poet al neamului și luptător acerb împotriva imperiului austro-ungar, prozator, traducător, ziarist, om politic, Octavian Goga a știut să fie și soldat și membru al Academiei Române.

Octavian GOGA - poetul neamului

Octavian Goga s-a născut la 1 aprilie 1881 în satul Rășinari, de lângă Sibiu. Între anii 1886-1890, a urmat școala primară din satul natal. Până în 1899 a urmat cursurile Liceului de stat din Sibiu (Liceul *Gheorghe Lazăr*), apoi s-a transferat la Liceul românesc din Brașov. În 1900 s-a înscris la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Budapesta, a continuat, apoi, la Berlin, absolvind în 1904.

În ziarul *Tribuna* (Sibiu) i-a fost publicată prima poezie, *Atunci și acum*, semnată Tavi. Ion Pop-Reteganul de la *Revista ilustrată* (Bistrița) i-a scris la poșta redacției: *Ai talent, tinere amic, cultivează-l cu diligență, că poți deveni mare. Ziua bună de dimineață se arată. Nu cumva să neglijezi datorințele de student*. După aceste încurajări, i se publică pe o jumătate de pagină poezia *Nu-i fericire pe pământ*, când încă nu împlinise șaptesprezece ani. În 1905 a apărut la Budapesta volumul *Poezii*, reeditat de editura *Minerva* la București, în 1907, și la Sibiu, în 1910. După acest *adevărat eveniment literar*, poetul a intrat tot mai mult în conștiința opiniei publice. Criticul literar Ion Dodu Bălan aprecia că volumul *înceamnă începutul unei noi epoci pentru sufletul nostru românesc*, pentru că *nimeni n-a întrecut la noi vigoarea, puritatea și muzica limbii, bogăția colorilor, originalitatea ideilor, seninătatea concepțiilor, candoarea expresiilor și fondul sănătos național, ce se concentrează în aceste poezii*. Poeziile din acest volum sunt considerate *creațiuni geniale*. Deși puțin numeroasă, inegală și aflată sub nivelul realizărilor din poezie, dramaturgia lui Goga, mai ales prin *Domnul notar*, a fost un reper de urmat. Premiera piesei a avut loc la Teatrul Național din București, la 14 februarie 1914. Goga a lăsat, sub formă de proiect, și două piese într-un act (*Sonata lunei* și *Lupul*) și sceneta *Fruntașul*. Scrierile în proză (cuprinse în volumul *Precursori*) au fost fide discursuri ținute în ședințele Academiei, fie cuvântări aniversare sau pur și simplu omagii aduse unor personalități ori prieteni ai scriitorului. Considerate piese antologice într-o posibilă istorie a portretului, T. Vianu i-a dedicat un semnificativ capitol în *Arta prozatorilor români*.

Până la declanșarea Primului Război, Goga s-a impus ca ziarist strălucit, prin articolele publicate în revista *Țara noastră*, ziarul *Epoca*, *Adevărul*, revista *Flacăra* și revista *România*, proza sa jurnalistică fiind comparabilă, stilistic și tematic, cu a celei eminesciene. Și-a axat publicistica pe problemele *românismului*. Prin revista *Luceafărul*, apărută la Budapesta, a reușit să întărească legăturile culturale cu România, spre unirea politică de mai târziu.

Activitatea literară a lui Octavian Goga a fost dublată de o susținută activitate politică-socială. A devenit, la începutul secolului al XX-lea, mesager al tuturor aspirațiilor susținute de românii transilvăneni. În septembrie 1906, a fost ales secretar literar al *Asociației Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român* (ASTRA). Prin articole publicate în revista *Țara noastră*, a adoptat o poziție critică față de exploatarea la care erau supuși țărani din România și față de guvernanții de atunci. Goga a fost deținut, în iarna anului 1911, timp de o lună în penitenciarul din Seghedin, unde a fost vizitat de Caragiale, care a protestat împotriva arestării în articolul *Situație penibilă*. După doi ani, în 1911, Goga a fost din nou arestat la Seghedin.

După izbucnirea Primului Război Mondial, Goga s-a stabilit în România, continuând lupta pentru eliberarea Transilvaniei și pentru desăvârșirea unității statale. Din cauza activității sale politice în România, lui Goga - cetățean austro-ungar, guvernul de la Budapesta i-a intentat un proces de înaltă trădare, condamându-l la moarte în contumacie. S-a înrolat în armata română și a luptat ca soldat, în Dobrogea. La încetarea ostilităților și semnarea Păcii de la București, Goga a fost nevoit să părăsească România, plecând în Franța. În vara anului 1918 s-a constituit, la Paris, *Consiliul Național al Unității Române*, forum de presiune asupra marilor puteri pentru obținerea unității statale românești. La începutul anului 1919, Goga s-a reîntors în România reîntregită.

Ca om politic a fost controversat. Guvernul prezidat de Goga, 28.12.1937 - 11.02.1938, demis după 44 de zile, a fost creat de Partidul Național Creștin, rezultat din fuziunea de la Iași, la 14 iulie 1935, a Ligii Apărării Național Creștine (condusă de Alexandru C. Cuza) și a Partidului Național Agrar (condus de Goga).

Considerat *poet al neamului* pe ambii versanți ai Carpaților, poetul s-a bucurat, la numai 25 de ani, de un prestigiu literar remarcabil, astfel că, prin acordarea, la 21 martie 1906, a premiului *Năsturel* *Herescu* pentru volumul de debut, creația poetică a lui Octavian Goga a primit consacrarea Academiei Române. În 1920, Goga a fost ales membru al Academiei, discursul de recepție fiind intitulat *Coșbuc*. În 1924, poetul a primit Premiul Național de poezie.

La 5 mai 1938, în parcul Castelului de la Ciucea poetul a suferit un infarct cerebral și a intrat în comă. În ziua de 7 mai 1938, s-a stins din viață.

Concursul Național de Interpretare Musica Vera

Școala de Muzică BRIO (www.lectiimuzica.ro) organizează în perioada 4 - 10 mai 2015 Concursul Național de Interpretare *Musica Vera*, eveniment care se adresează tuturor iubitorilor de muzică (copii, adolescenți și adulți). Concursul se va desfășura la sediul Școlii de Muzică BRIO (București, zona Piața Unirii – Piața Universității, str. Constantin Robescu nr. 11) la patru secțiuni de concurs (PIAN, CHITARĂ, VIOARĂ și CANTO), pe șapte categorii de vârstă, separat pentru începători și avansați. Juriul concursului va fi format din profesori și artiști consacrați.

Reprezentanța Comisiei Europene în România informează:

CETĂȚEAN EUROPEAN

Aderarea României la zona Euro: ancora reformelor structurale în economie

Calitatea aderării României la zona Euro este mai importantă decât data aderării: aceasta a fost principala concluzie a conferinței, din seria de evenimente dedicate *Semestrului european, Calea României către zona Euro*, organizată recent de Reprezentanța Comisiei Europene în România și Banca Națională a României.

Întrebarea nu este <<dacă>> România va adopta moneda Euro, ci <<când>> și mai ales <<cum>>', a declarat dna Angela Filote, șef al Reprezentanței Comisiei Europene în România. *Salutăm obiectivul aderării României la zona euro ca un pas firesc de consolidare a integrării în Uniunea Europeană. Acesta ar putea deveni viitorul proiect major de țară, și o ancoră puternică a reformelor care să conducă la apropierea nivelului de trai al românilor de media europeană.*

Din discuțiile în plen a reieșit că înainte de adoptarea monedei Euro, România trebuie să fi intrat de cel puțin doi ani în *Mecanismul ratei de schimb* (ERM II), care necesită legarea leului românesc de moneda europeană, un proces supus și el unei serii de condiții.

Dezbaterile pe ateliere s-au concentrat pe necesitatea realizării unei convergențe reale a economiei românești la cea europeană, prin reforme structurale durabile. Sunt vizate domenii precum energie și infrastructură, piața muncii, sănătate, educație, cercetare științifică și inovare și, nu în ultimul rând, administrație publică. Reformele în aceste domenii contribuie totodată și la îndeplinirea obiectivelor din cadrul Strategiei *Europa 2020* de guvernanta economică la nivelul Uniunii Europene.

România își promovează produsele agroalimentare

Două programe românești de promovare a produselor agroalimentare pe piețele din UE și din țările terțe fac parte dintre cele 41 aprobate spre finanțare de Comisia Europeană în data de 21 aprilie 2015.

Primul este cel propus de *Asociația Națională a Crescătorilor de Ciuperci din România* și are în vedere promovarea pe piețele din România și Grecia a legumelor și fructelor proaspete. Programul va avea o durată de 3 ani și un buget total de peste 1,5 mil. euro, din care aproape 0,77 mil. reprezintă cofinanțare europeană.

Cel de-al doilea program a fost propus de *Romconserv* și se axează pe promovarea uleiului de măsline/măslinelor, precum și a fructelor și legumelor procesate, pe piețele din Azerbaidjan, Belarus, China și Rusia. Programul va dura tot 3 ani și are un buget total de peste 1,46 mil. euro, din care 0,73 mil sunt fonduri europene.

Cele 41 de noi programe aprobate au o valoare totală de 130 de milioane de euro, din care jumătate (65 milioane de euro) provin din bugetul UE. Aceasta sumă include o suplimentare de 30 milioane de euro, pusă la dispoziție de Comisie, în urma embargoului impus în august anul trecut de către Rusia, asupra importurilor de produse alimentare din UE. 17 dintre programe vizează piața internă a Uniunii Europene, în timp ce restul de 24 au în vedere exporturile către țări terțe, inclusiv găsirea de piețe alternative (ca urmare a embargoului rusesc). Țările terțe și regiunile vizate sunt: Orientul Mijlociu, America de Nord, Asia de Sud-Est, China, Japonia, Coreea de Sud, Africa, Rusia, Belarus, Kazahstan, Australia și Norvegia.

Ajutor de stat pentru Complexul Energetic Hunedoara - aprobat de CE

Comisia Europeană (CE) a aprobat temporar ajutorul de salvare, în valoare de 167 de milioane lei (aproximativ 37,7 milioane EUR), acordat de autoritățile române Complexului Energetic Hunedoara (CE Hunedoara).

Potrivit experților CE, ajutorul de stat este în concordanță cu normele UE. El este limitat la suma necesară Complexului Energetic Hunedoara pentru a-și desfășura în continuare activitățile de exploatare a centralelor electrice în următoarele șase luni și pentru plata creditorilor. În plus, România s-a angajat să prezinte un plan de restructurare menit să asigure viabilitatea viitoare a CE Hunedoara, în cazul în care întreprinderea nu va fi în măsură să ramburseze ajutorul pentru salvare, după cele șase luni.

CE Hunedoara este un producător de energie electrică și termică din România, cu sediul la Petroșani, în județul Hunedoara. Compania deține o cotă de piață de aproximativ 5% din producția de energie electrică și are aproximativ 6.500 de angajați, fiind cea mai mare întreprindere din județ. CE Hunedoara are obligația, ca serviciu de utilitate publică, de a furniza energie termică gospodăriilor din orașul Deva și din orașele situate în zona Văii Jiului.

Reducerea cotei TVA la 9%, nesustenabilă. Soluții sunt. Cine le aplică?

Guvernul Ponta, după perpetue amânări și tergiversări, consultări și dezbateri publice formale, a emis OUG nr 6/2015, prin care, începând cu 1 iunie 2015, se aplică cota TVA de 9% la toate alimentele destinate consumului uman și animal, băuturile nealcoolice, animale și păsări vii domestice, plante și ingrediente utilizate, prestările de servicii de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice, la care s-a adăugat și apa potabilă pentru consumatorii casnici. În timp ce executivul își argumentează măsura prin creșterea încasărilor în trim I a.c., FMI a cerut explicații privind sustenabilitatea măsurii pe termen lung, iar Valdis Dombrovskis, vicepreședintele CE pentru moneda euro și politici sociale, și-a exprimat îngrijorarea față de măsura guvernului. Pe plan local, măsura este susținută de patronatele industriei alimentare (APRIL, ROMALIMENTA), retailerii și chiar de Daniel Constantin, ministrul agriculturii, în timp ce Consiliul Fiscal, Consiliul Concurenței, BNR și chiar Senatul își exprimă rezervele pentru unele măsuri din noul Cod fiscal, fără a fi însoțite însă de calcule lămuritoare, la fel ca măsurile prezentate de „specialiștii” guvernamentali.

Evaziunea fiscală între realitate și manipulare

Deși scopul declarat al măsurii este reducerea evaziunii fiscale, pe lângă efectul benefic al creșterii puterii de cumpărare, toată lumea este conștientă că această măsură va crea un gol de resurse financiare în bugetul de stat, recunoscut și estimat de Guvern la circa 18,25 mild lei până în 2018, în detrimentul finanțării educației, învățământului, sănătății, culturii și a investițiilor în infrastructură. Chiar dacă se mizează pe încasările mai mari față de trim I 2014, în sumă de 1503,21 mil lei, care acoperă parțial deficitul estimat, de 2440 mil lei, acestea sunt conjuncturale, determinate de punerea în plată a hotărârilor judecătorești favorabile profesorilor și restituirile de TVA în devans și majoritar în luna decembrie, cu efecte asupra comerțului și TVA exigibilă plătită pe 25 ian. 2015.

Din anul 2000, România a avut un decalaj mediu la colectarea TVA de peste 40%, cu un vârf de 44%, față de o medie de 16% în celelalte state membre UE. Încasând doar 13,34 lei din 24 lei la 100 lei bunuri și servicii achiziționate, conform analizelor UE, România a pierdut 8,841 mild euro în 2012 și 8,97 mild euro în 2011, față de 10,3 miliarde de euro, din TVA, în 2010. Din păcate, se face și se induce o gravă confuzie între evaziunea fiscală și decalajul între veniturile din TVA determinată teoretic și cea încasată efectiv, precum și între suma plătită/încasată din cota standard, sub formă de TVA exigibilă, determinată ca diferență între cota TVA colectată și TVA deductibilă. Gradul de colectare este influențat, pe lângă evaziunea fiscală, de durata și ciclicitatea producției agricole, viteza de rotație a stocurilor de materiale și materii prime, semifabricate și produse finite, după caz, dar și de procedurile de gestionare a acestora ca urmare a unor scutiri, reduceri sau amânări de la plată punctuale, integrale sau parțiale, prin acte normative. Fără a nega existența unor comercianți incorecți și a evazionistilor, considerăm că se induce o anume adversitate împotriva comercianților. Evaziunea fiscală se manifestă prin sustragerea de la plata impozitelor, taxelor datorate bugetelor de stat de către persoanele fizice și juridice, care realizează venituri impozabile, faptă făcută cu intenție, întocmirea cu rea credință a documentațiilor pentru obținerea, fără drept, a unor sume de bani cu titlu de rambursări și/sau restituiri de la buget, distrugerea sau refacerea documentelor. Lipsa de conformare voluntară este confirmată de cele 8000 de sancțiuni contravenționale aplicate, 352 de dosare penale întocmite, din care 247 pentru evaziune fiscală, a unui prejudiciu de 6 mil de lei, comunicate de IGPR în urma a 8257 controale efectuate în trim.I. a.c.

Având în vedere aceste constatări, dar și fraudele produse prin restituirile ilegale de TVA de la buget semnalate de-a lungul timpului, se pune întrebarea: de ce se perpetuează procedurile de restituire a TVA cu efecte negative pentru producătorul agricol și bugetul de stat, multiplicarea birocrăției, creșterea ariei și a tentației de manifestare a abuzurilor și corupției? Creăm un alt ANRP? De altfel, în Raportul CE din 26 februarie a.c., se remarcă: „plata TVA rămâne îngrijorătoare, iar politica fiscală este lipsită de continuitate, predictibilitate și planificare strategică”. La rândul său, comisarul european Algirdes Semeta a afirmat: „Statele nu își pot permite să piardă venituri - 177 mild euro - de o asemenea amploare. Comisia se concentrează pe reformarea fundamentală a sistemului fiscal pentru a-l face mai eficient și mai greu de fraudat.”

Măsura este nesustenabilă. Ce spun calculele?!

Conform notei de fundamentare, guvernul estimează un gol financiar de 18,25 mild lei, până în 2018, care urmează să se recupereze prin îmbunătățirea colectării, creșterea investițiilor și a locurilor de muncă și, mai ales, prin factorul multiplicator al consumului. Situația comparativă a efectelor reducerii cotei TVA propuse de guvern și propunerile noastre (PV.1-3) le prezentăm în tabelul 1.

Recuperarea golului estimat pentru 2016 - 5,17 mild lei (2,44 mild lei în acest an) presupune o creștere a vânzărilor mărfurilor alimentare fiscalizate cu 100 000 mil lei, să ajungă la 160 000 mil lei (321,9%?!), față de comerțul cu alimente, realizat în 2012, de 49 750,8 mil lei, valoarea mărfurilor, pentru care s-au încasat 6 686,5 mil lei (56%) din 11 940,2 de mil lei TVA determinată teoretic, revenind o cheltuială cu alimentele cumpărate de 8 000 lei/cap/an și 21,92 lei/zi, de la 3 084 lei/cap/an, respectiv, 8,45 de lei/cap/zi, realizat în 2012. Economia de 9 000 mil lei, realizată de populație, poate susține numai 8,25% din presupusa creștere a consumului, chiar dacă toate economiile ar primi numai această destinație, iar circa 416,6 mil lei s-ar întoarce sub formă de TVA exigibilă din 700 mil lei achitați de cumpărătorii comercianților. La rândul lor, comercianții, conform semnalelor din piață, au început deja creșterea prețurilor la produsele la care se preconizează reducerea TVA: carne și preparate din carne, lapte, fructe, legume, proces ce poate continua, iar, în timp, vor reveni la vechile prețuri, sub diverse forme, cum s-a întâmplat la pâine, între 3,75 lei/kg (1,5 lei/400gr) și 5,71 lei/kg (4 lei/700gr), față de 3,45 lei/kg

Tabel 1. um: mil lei

Specificație	Sit. act. 24%	Prop. Guv. 9%	Dif. col 1-2	P.V.1 9/19%	P.V.2 5/19%	P.V.3 3/15%
Volumul comerțului	74400	65400	-9000	71400	71400	69000
Valoarea mărfurilor alimentare	60000	60000	-	60000	60000	60000
TVA - colectată teoretic	14400	5400	-9000	11400	11400	9000
Grad colectare %	56	56	-	77,95	87,74	90,6
TVA încasată (rd 1.2X3)	8064	3024	-5040	886,3	10002	8154
Diferență TVA încasată față de-col.1	-	-5040		+822,2	+1938	+90
Diferență TVA încasată față de-col. 2	-	-		+5862,	+6978	+5130

Tabel 2. um: mil lei

Specificație	Prod. Agr. 1	Procesat 2	Comerț 3	Total 4	Prod. Agr. 5	Procesat 6	Comerț 7	Total 8
Volum comerț	25400	48000	60000	60000	25400	48000	60000	60000
TVA colectată	6096	11520	14400	14400	-	4320	5400	5400
TVA deductibilă	3400	8592	12020	6336	-	2520	4800	3000
TVA exigibilă (2-3)	2696	2928	2380	8064		1800	600	2400
TVA restituită					3400	-	-	3400
TVA netă (4-5)	2696	2928	2380	8064	-3400	1800	600	-1000
Grad colectare (2:6)	44,22	25,42	16,53	56	-	41,67	11,11	-118,51

(1 leu/300 gr și chiar 0,85 lei/300 gr), chiar dacă a crescut TVA exigibilă. Reducerea prețurilor a funcționat atâta timp cât s-au respectat înțelegerile între guvern, panificație și retailerii și s-au intensificat controalele. Analiza comparativă pe filiera producător agricol – procesator – comerciant – buget, ținând cont de achiziția inputurilor cu cele două cote, de 24% și 9%, se prezintă astfel: (tabel nr 2)

În fapt, analiza pe filieră arată că din TVA încasată la buget – 2 400 mil lei - de la procesatori și comercianți, 3 400 mil lei se restituie/compensează la nivelul producătorilor agricoli. Astfel, TVA netă din vânzarea alimentelor nu numai că se reduce, dar devine negativă, cu 1000 mil lei și se restituie din TVA încasată din alte activități. Chiar dacă nivelul cotei medii se va reduce la 17,5% iar comercianții vor recupera un leu/euro/dolar investit după 10 zile, față de patru zile la nivelul cotei de 24%, creșterea producției interne, susținută de guvern, este condiționată de reducerea consumurilor intermediare purtătoare de TVA și/sau creșterea VAB pe filieră. Creșterea producției interne va diminua importurile de produse agroalimentare achiziționate fără TVA, dar și TVA exigibilă.

Soluții sunt. Cine le aplică?

Introducerea, creșterea sau reducerea impozitelor și taxelor precum și a procedurilor de gestionare nu pot face abstracție de efectele directe și subsidiare (colaterale) pe filiera: Instituții financiare - Furnizori de inputuri - Producători agricoli - Angrosiști - Industria procesatoare - Comercianți en-detail - Consumatori - Bugetul de Stat - Cetățean/contribuabil. Veniturile din taxe și impozite nu sunt necesare pentru programele de investiții din fonduri proprii, cu atât mai mult cu cât programele operaționale finanțate de UE au crescut la 85-95% din valoarea acestora și sunt diminuate în substanță de ingineria financiară de declarare a cotei TVA exigibilă încasată de buget.

Propunerile noastre vizează folosirea unei cote reduce, pentru toate livrările de bunuri și prestările de servicii (de 9,5 sau 3%) între operatorii economici, producători – procesatori – comercianți, și a cotei standard de 19% suportată de consumator, respectiv 15%, ca aport la îmbunătățirea procedurilor și ținta vizată

de UE pentru cota standard. Chiar dacă presupune o reducere mai mică a cotei TVA standard cu 5 (9) puncte procentuale, încasările la buget cresc cu 90 mil lei (PV3) la 1938 mil lei (PV2) și nu produc pierderi, ca în cazul propunerii Guvernului, și preîntâmpină o deflație accentuată. Se încasează 14,81 lei (77,95%), și 16,67 lei (87,74%) din 19 lei, respectiv, 13,60 lei (90,6%) din cota standard propusă de 15 lei la 100 lei mărfuri alimentare. Toate variantele propuse sunt superioare situației actuale, când se încasează în medie 13,34 lei (56%) din 24 lei, fiind sustenabile pe toată perioada aplicării. De asemenea, se elimină restituirile de la buget (16,4 mild lei în 2013) iar operatorii economici economisesc 150/190/210 lei la 1000 lei, după caz, din resursele financiare, în raport de cota TVA acceptată, (9,5,3%) la toate achizițiile de bunuri și servicii, care vor acționa ca un bonus și nu ca o condiționare. Pentru fluidizarea încasărilor și plăților la și de la buget, am propus plata TVA exigibile de către comercianți, în două rate, ca avans de 60%, până pe 15 ale lunii, și regularizarea pe baza decontului TVA până pe 25 ale lunii curente pentru luna precedentă, concomitent cu stimularea celor care plătesc integral TVA până la 15 ale lunii, eventual cu 0,1% din suma achitată. Propunerile noastre nu sunt condiționate de creșterea consumului și nu conduc la reducerea veniturilor la bugetul de stat. Se cere însă eficiență, eficacitate și economicitate în utilizarea resurselor încasate/disponibilizate suplimentar, cum spunea prof. Mihail Manoilescu încă din 1925: „Oricare ar fi necesitățile bugetare ale momentului și oricare ar fi reformele fiscale menite să le satisfacă, nu trebuie să uităm că banul contribuabilului trebuie folosit în folosul lui și numai în folosul lui, că orice cheltuială trebuie făcută cinstit”. Taxele, impozitele și contribuțiile nu sunt numai simple resurse bugetare, ci și instrumente eficiente, prin nivelul și mecanismele de impozitare promovate de instituțiile statului pentru stabilizarea pieței bunurilor și serviciilor, ca parte a unei economii de piață funcțională, iar impozitarea bacșiiului este nu numai derizorie și un paliativ, ci arată și limitele decidenților, după principiul „scumpi la țărăre și ieftini la făină”.

Ec. dr. Mircea M. TOMA

PROGRAMUL TVH

LUNI – 4 mai 2015	
06:00	Vorbiți, scrieți românește
06:30	Universitaria*
07:00	Preuniversitaria*
08:00	Interviurile TVH (r)
09:00	Curs de limba engleză. Realizator lect.univ.dr. Sebastian Chirimbu
09:30	Film artistic – <i>Brazilia, țara aventurilor</i> (Brazilia, animație) Regia Mariana Caltabiano
11:00	Viral online (r)
11:30	Ochiul de veghe (r)
12:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Fortăreața Brest</i>
12:40	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (r)
14:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (r)
15:00	Ceas de voce bună – program folcloric
16:00	Medicina Live. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
17:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (Filipine)
18:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (Filipine)
19:00	O lume sub lupă. Realizator Simona Șerban
20:00	Ochiul de veghe. Realizator Ciprian Vasilescu
20:30	Film artistic românesc - <i>Divorț din dragoste</i> (1991, comedie) Regia Andrei Blaier
22:00	Viral online. Realizator Robert Robert Emanuel
22:30	Film documentar – <i>Cinemania</i>
23:00	O lume sub lupă (r)
00:00	Preuniversitaria*
01:00	Preuniversitaria. <i>Cursuri de limbi străine</i>
01:30	Vorbiți, scrieți românește. Realizator Valeriu Marinescu
02:00	Universitaria*
03:00	Justiția sub lupă. Realizator Matei Stoescu
03:30	Istoria cu învățătură. Realizator Valeriu Răpeanu
04:30	Amintiri de la filmare. Realizator Ion Bucheru
05:00	De fapt și de drept. Realizator lector univ. dr. Diana Artene

MARTI – 5 mai 2015	
06:00	Vorbiți, scrieți românește
06:30	Universitaria*
07:00	Preuniversitaria*
08:00	O lume sub lupă (r)
09:00	Curs de limba engleză. Realizator lect.univ.dr. Sebastian Chirimbu
09:30	Film artistic românesc - <i>Divorț din dragoste</i> (1991, comedie) Regia Andrei Blaier
11:00	Viral online (r)
11:30	Ochiul de veghe (r)
12:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Criminalii de război. Bormann</i>
12:40	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (r)
14:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (r)
15:00	Ceas de voce bună – program folcloric
16:00	Medicina Live. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
17:00	Film serial – <i>Mara Clara</i>
18:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i>
19:00	O lume sub lupă. Realizator Simona Șerban
20:00	Ochiul de veghe. Realizator Ciprian Vasilescu
20:30	Film artistic românesc - <i>Un oaspete la cină</i> (1987, dramă) Regia Mihai Constantinescu
22:00	Viral online. Realizator Robert Robert Emanuel
22:30	Film documentar – <i>Cinemania</i>
23:00	O lume sub lupă (r)
00:00	Preuniversitaria*
01:00	Preuniversitaria. <i>Cursuri de limbi străine</i>
01:30	Vorbiți, scrieți românește. Realizator Valeriu Marinescu
02:00	Universitaria*
03:00	Justiția sub lupă. Realizator Matei Stoescu
03:30	Grădina cu statui. Realizator Neagu Udroi
04:30	Un actor și rolurile sale. Realizator Ion Bucheru
05:00	Despre oameni și locuri. Realizator Alexandru Lucinescu

MIERCURI – 6 mai 2015	
06:00	Vorbiți, scrieți românește
06:30	Universitaria*
07:00	Preuniversitaria*
08:00	O lume sub lupă (r)
09:00	Curs de limba engleză. Realizator lect.univ.dr. Sebastian Chirimbu
09:30	Film artistic românesc - <i>Un oaspete la cină</i> (1987, dramă) Regia Mihai Constantinescu
11:00	Viral online (r)
11:30	Ochiul de veghe (r)
12:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Criminalii de război. Hermann Goering</i>
12:40	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (r)
14:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (r)
15:00	Ceas de voce bună – program folcloric
16:00	Medicina Live. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
17:00	Film serial – <i>Mara Clara</i>
18:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i>
19:00	O lume sub lupă. Realizator Simona Șerban
20:00	Ochiul de veghe. Realizator Ciprian Vasilescu
20:30	Secrete spulberate – relity-show
21:30	Film documentar – <i>Superstaruri</i>
22:00	Viral online. Realizator Robert Robert Emanuel
22:30	Film documentar – <i>Cinemania</i>
23:00	O lume sub lupă (r)
00:00	Preuniversitaria*
01:00	Preuniversitaria. <i>Cursuri de limbi străine</i>
01:30	Vorbiți, scrieți românește. Realizator Valeriu Marinescu
02:00	Universitaria*
03:00	Justiția sub lupă. Realizator Matei Stoescu
03:30	Grădina cu statui. Realizator Neagu Udroi
04:30	Un actor și rolurile sale. Realizator Ion Bucheru
05:00	Pro memoria. Realizator Corneliu Toader

JOI – 7 mai 2015	
06:00	Vorbiți, scrieți românește
06:30	Universitaria*
07:00	Preuniversitaria*
08:00	O lume sub lupă (r)
09:00	Curs de limba chineză Realizator Zhang Juan
09:30	Film artistic – <i>Utopia</i> (1951, aventuri, comedie) Regia Alfred Santell
11:00	Viral online (r)
11:30	Ochiul de veghe (r)
12:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Kim Il Sung</i>
12:40	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (r)
14:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (r)
15:00	Ceas de voce bună – program folcloric
16:00	Medicina Live. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
17:00	Film serial – <i>Mara Clara</i>
18:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i>
19:00	O lume sub lupă. Realizator Simona Șerban
20:00	Ochiul de veghe. Realizator Ciprian Vasilescu
20:30	Crezi că știi? Realizator Tina Toma
21:30	Cheia Sol (episodul 5)
22:00	Viral online. Realizator Robert Robert Emanuel
22:30	Film documentar – <i>Cinemania</i>
23:00	O lume sub lupă (r)
00:00	Preuniversitaria*
01:00	Preuniversitaria. <i>Cursuri de limbi străine</i>
01:30	Vorbiți, scrieți românește. Realizator Valeriu Marinescu
02:00	Universitaria*
03:00	ONG Mania. Realizator Ana Maria Stancu
03:30	Ce citim astăzi. Realizator lector univ.dr. Florin Pătea
04:00	Istoria cu învățătură. Realizator Valeriu Răpeanu
05:00	Pro memoria. Realizator Corneliu Toader

VINERI – 8 mai 2015	
06:00	Vorbiți, scrieți românește
06:30	Universitaria*
07:00	Preuniversitaria*
08:00	O lume sub lupă (r)
09:00	Curs de limba franceză. Realizator lect.univ.dr. Dan Sterian
09:30	Film artistic – <i>Fiul lui Monte Cristo</i> (SUA, 1940, aventură) Regia Rowland V. Lee
11:00	Viral online (r)
11:30	Ochiul de veghe (r)
12:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Protocoloale secrete dezvăluite</i>
12:40	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:00	Film serial – <i>Mara Clara</i> (r)
14:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> (r)
15:00	Ceas de voce bună – program folcloric
16:00	Medicina Live. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
17:00	Film serial – <i>Mara Clara</i>
18:00	Film serial – <i>Dragoste oarbă</i>
19:00	O lume sub lupă. Realizator Simona Șerban
20:00	Ochiul de veghe. Realizator Ciprian Vasilescu
20:30	Film artistic – <i>Tigru și dragon</i> (China)
22:00	Viral online. Realizator Robert Robert Emanuel
22:30	Film documentar – <i>Cinemania</i>
23:00	O lume sub lupă (r)
00:00	Amintiri de la filmare. Realizator Ion Bucheru
00:30	Grădina cu statui. Realizator Neagu Udroi
01:30	Dicționar cultural. Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
02:00	Universitaria*
02:30	Un actor și rolurile sale. Realizator Ion Bucheru
03:00	De fapt și de drept. Realizator Diana Artene
04:00	Preuniversitaria*

SÂMBĂȚĂ – 9 mai 2015	
06:00	Preuniversitaria*
07:00	Universitaria*
08:00	Cafe-concert (r)
09:00	Univers Shakespeare. Realizator conf.univ.dr. George Volceanov
09:30	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Stalin, viața personală (II)</i>
10:15	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Fortăreața Brest</i>
11:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Criminalii de război. Bormann</i>
12:00	Academia veterinară. Realizator conf.univ.dr. Violeta Simion
13:00	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:30	Gala cântecului românesc (r)
16:30	Secrete spulberate (r)
17:30	Cheia Sol – episodul 5 (r)
18:00	Crezi că știi? (r)
19:00	Cafe-concert. Realizator Sorin Petre
20:00	Petrecere românească. Realizator Georgel Nucă
22:30	Film artistic românesc <i>Faimosul Paparazzo</i> (1999, dramă) Regia Nicolae Mărgineanu
00:00	Amintiri de la filmare. Realizator Ion Bucheru
00:30	Grădina cu statui. Realizator Neagu Udroi
01:30	Univers Shakespeare. Realizator conf.univ.dr. George Volceanov
02:00	Universitaria*
02:30	Un actor și rolurile sale. Realizator Ion Bucheru
03:00	De fapt și de drept. Realizator Diana Artene
04:00	Despre oameni și locuri. Realizator Alexandru Lucinescu
05:00	Preuniversitaria*

DUMINICĂ – 10 mai 2015	
06:00	Preuniversitaria*
07:00	Universitaria*
08:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Kim Il Sung</i>
09:00	Film documentar <i>Discovery</i> <i>Adventure Camp</i> (sezonul 1)
09:30	Ecumenica. Realizator Sorin Bejan
11:30	Călător prin țara mea. Realizator Cătălin Maximciuc
13:00	Film documentar <i>Curtis, bucătarul tău personal</i>
13:30	Gala cântecului românesc. Realizator Georgel Nucă
16:30	Doctor H. Realizator Teodora Pop-Drăgoi
18:00	Interviurile TVH. Realizator Matei Georgescu
19:00	Ilinca Dumitrescu și invitații săi
20:00	Petrecere românească. Realizator Georgel Nucă
22:30	Film artistic – <i>Protectorii</i> (SUA, 2006, comedie) Regia Chris Hummel
00:00	Preuniversitaria*
01:00	Preuniversitaria. <i>Cursuri de limbi străine</i>
01:30	Vorbiți, scrieți românește. Realizator Valeriu Marinescu
02:00	Universitaria*
03:00	ONG Mania. Realizator Ana Maria Stancu
03:30	Ce citim astăzi. Realizator lector univ.dr. Florin Pătea
04:00	Dicționar cultural. Realizator prof.univ.dr. Ioan Roșca
04:30	Amintiri de la filmare. Realizator Ion Bucheru
05:00	De fapt și de drept. Realizator lector univ.dr. Diana Artene

Cele mai bune melodii populare românești le găsiți la **Ceas de voce bună** – emisiunea care te face să te simți mândru că ești român!

luni - vineri, ora 15

PROGRAMUL RADIO HFM

Hit the morning (07:00-10:00 – luni-vineri)
Realizatori: Alina Toma & Alex Crăciun

Light Zone (10:00-13:00 – luni-vineri)
Realizator: Robert Tache

După-amiaza devreme (13:00-16:00/luni-vineri)
Realizator: Tiberiu Ursan

Nume: Ambuteiaj (16:00-19:00/luni-vineri)
Realizator: Iuliana Mardare

Ultima Ediție (19:00-22:00/luni-joi)
Realizator: Maria Ilie

Cafe Nocturn (22:00-23:00/luni-joi)
Realizator: Luminița Bondrea

Sportlife (19:00-22:00/vineri)
Realizator: Claudiu Giurgea

Sinteza săptămânii (12:00-13:00/sâmbătă)
Realizator: Ioana Babu

80 Remember (17:00-19:00/sâmbătă)
Realizator: Robert Tache

Ocolul Pământului în 60 minute (19:00-20:00/sâmbătă)
Realizator: Maria Ilie

Hit Hours (20:00-22:00/sâmbătă)
Realizator: Alex Camburu

În sfârșit week-end (08:00-12:00/sâmbătă-duminică)
Realizator: Marcel Vicol

Week-end activ (13:00-17:00/sâmbătă-duminică)
Realizator: Alex Camburu

Tech News (12:00-13:00/duminică)
Realizator: Tiberiu Ursan

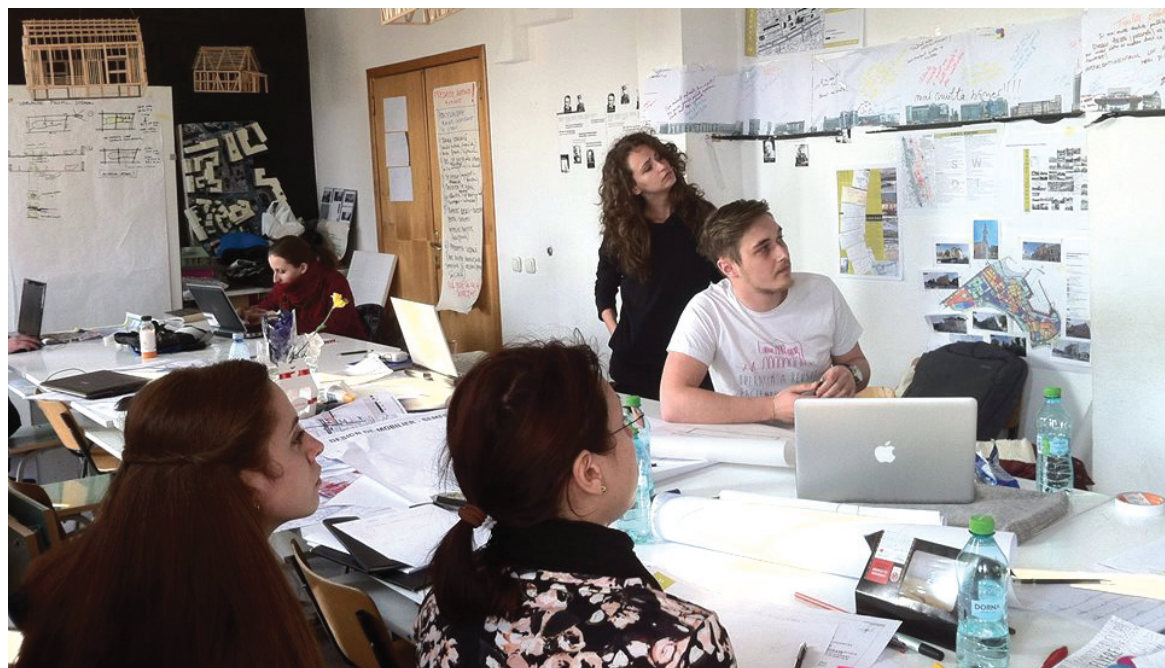
Nume: Top 20 (17:00-19:00/duminică)
Realizatori: Alina Toma, Alex Craciun

Nume: Printre rânduri (19:00-20:00/duminică)
Realizator: Iuliana Mardare

Povești Nespus (20:00-22:00/duminică)
Realizator: Echipa HFM

* Emisiuni realizate în cadrul Departamentului Învățământ.

Înființată în 1996, acreditată în 2006 și 2012, membră a EAAE din 2009, Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității *Spiru Haret* este singura facultate de arhitectură privată din România. Facultatea oferă cunoștințe generale și specializate de arhitectură, urbanism, regenerare urbană și conservare a patrimoniului, pregătind studenții pentru o gamă largă de activități profesionale. Unul dintre marile avantaje ale Facultății este diversitatea și calitatea practicilor profesionale.

Diplomele eliberate de Facultatea de Arhitectură sunt recunoscute în Uniunea Europeană conform directivei 2005/36/CE a parlamentului european și a consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Principala misiune pe care Facultatea de Arhitectură și-o propune este aceea de a realiza o complementaritate în raport cu învățământul de stat, aprofundând acele domenii ale pregătirii pe care evoluția actuală a societății, aflată în tranziție către economia de piață, le impune. Astfel, este considerată prioritară pregătirea viitorului arhitect pentru o activitate independentă în cadrul atelierului sau firmei sale private, viitorul profesionist fiind capabil a-și conduce propriile proiecte și construcții pe întreg fluxul managerial, de la ofertare până la predarea la cheie a construcției, cuprinzând relațiile cu beneficiarii, cu autoritățile de specialitate, cu antreprenorii și furnizorii. Pentru aceasta, procesul de învățământ cuprinde cursuri de economie, legislație, management și marketing.

DE CE SĂ TE ÎNSCRII LA specializarea ARHITECTURĂ

Oferta educațională pentru anul universitar 2015-2016

- programul de studii în sistem integrat licență și master ARHITECTURA - cu predare în limba română și limba engleză
- 6 ani, 360 de credite transferabile

Amănunte la:

adresa: str. Ion Ghica nr. 13, sector 3, București
telefon: 021 314 00 75 ; fax: 021 314 00 76

e-mail: usharh@spiruharet.ro

http://www.spiruharet.ro/facultate/26/arhitectura.html

învețe despre urbanism participativ, prin jocuri facilitate de voluntarii URBOTECA și să răspundă la un chestionar legat de modul în care sunt informați și consultați locuitorii asupra proiectelor ce se desfășoară la ei în cartier.

Machetele prezentate cetățenilor sunt rodul activității studenților haretști de anul V în cadrul celei de a șasea ediție a workshopului de *Scenarii Urbane pentru București*, fondat de lect.univ. dr. arh. Maria Duda, un atelier de semestru: *ATELIER ALTERNATIV DE URBANISM ȘI ARHITECTURĂ PARTICIPATIVĂ ÎN DRUMUL TABEREI*. „Urmând aceeași metodologie dezvoltată în edițiile anterioare, ne propunem abordarea unui plan integrat de dezvoltare urbană a spațiilor publice din Drumul Taberei: *Ho și Min, Orizont, Favorit, Drumul Taberei 34 și Piața Moghioroș*, cu aplicație arhitecturală asupra ansamblului *Favorit*. Expunerea soluțiilor realizate prin intermediul machetelor, urmăresc stimularea dialogului între toți participanții implicați în producerea spațiului urban al cartierului Drumul Taberei.”

E
i
a
u
f
o
s
t
/
s
u
n
t
h
a
r
e
t
i
ș
t
i

Darius Sebastian Costea, arhitect, SC CON'ART DECO SRL anul absolvirii - 2008

Complexitatea cursurilor coroborată cu dialogul profesor-student evidențiază dinamica procesului de formare a tinerilor arhitecți. Complexitatea procesului a evidențiat fundamentele profesiei de arhitect lăsând liber arbitru tânărul arhitect în fața provocărilor căutând să formuleze un concept și un mesaj. În facultate, au fost cadre didactice care mi-au marcat evoluția: prof. dr. arh. Emil Creangă, conf. univ. dr. arh. Ruxandra Nemțeanu, prof. dr. arh. Vasile Marcu, prof. univ. dr. arh. Sorin Minghiat, conf. univ. dr. arh. Constantin Rusu, lect. univ. drd. arh. Bogdan Stanciu

Toată perioada de școlarizare s-a dovedit a fi un mediu propice desfășurării și învățării meseriei de arhitect. Aș putea spune că s-au transmis mesaje care duc la formarea propriei personalități și transmiterea în viitor a propriei viziuni, a propriilor concepte, a mesajelor și a gândurilor intuitive.

Legătura cu facultatea s-a menținut nemijlocit pentru mine, cel puțin ca fiind un mediu infinit de furnizare a informațiilor necesare desfășurării meseriei de arhitect. Trebuie înțeles faptul că, odată absolvită facultatea, legătura trebuie menținută, pentru că îți poate oferi răspunsuri la provocările la care ești supus ca proaspăt arhitect și nu numai. Legat de viața de student, trebuie înțeles că meseria de arhitect necesită sacrificiu începând din facultate. Este o meserie care te va solicita toată viața și, dacă fundamentele nu sunt corect realizate, nici finalitatea nu va fi una favorabilă.

Oana-Diana-Eliana Coliban, asistent universitar, Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității Spiru Haret anul absolvirii - 2008

Această meserie este o pasiune și o vocație, spre care am fost condusă de studiile urmate, de descoperirea bucuriei și capacității de a comunica cu tinerii, dar și datorită îndrumării dascălilor Facultății de Arhitectură.

Am ales această facultate pentru a mă descoperi pe mine, nu pe tânărul absolvent de liceu, ci tânărul artist plastic, absolvent de *Sculptură*. În acest cadru, spiritul creator s-a întregit, atât printr-o latură rațională, cât și printr-un limbaj neexplorat până în acel moment. Am urmat Facultatea de Arhitectură nu din nevoia unei diplome, ci printr-o dorință și fascinația instrucției într-un domeniu conex. Trăiesc bucuria unei viziuni de ansamblu asupra domeniilor studiate și sunt recunoscătoare profesorilor, care au știut să răspundă nevoilor și aspirațiilor diferite ale fiecărui student.

Din perspectiva actuală, sunt conștientă de evoluția facultății, de nivelul tot mai crescut al studenților și de programa de învățământ adaptată aspirațiilor studenților și pieței muncii. Acumulările din anii studenției, amintirea unei perioade dinamice, relațiile colegiale și dialogul cu îndrumătorii rămân experiențe foarte dragi. Anii studenției au marcat acumulări importante, atât prin cursurile urmate în cadrul facultăților, cât și prin urmarea a două programe de masterat, care au stat la baza tezei de doctorat.

IMPLICAȚI!

Duminică, 26 aprilie 2015, între orele 12:00 - 16:00, studenții ai Facultății de Arhitectură a Universității *Spiru Haret* alături de reprezentanți ai URBOTECA, CeRe și Grupul de Inițiativă *Favorit* au fost prezenți în zona Cinema *Favorit*, pentru a discuta cu cetățenii cartierului despre *Urbanism participativ în Drumul Taberei*. Toți cei interesați au putut să vadă prezentările proiectelor studenților Facultății de Arhitectură USH pentru Bulevardul Drumul Taberei, să

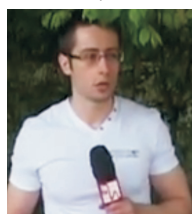

TV-H, redactor Cezar Lungu, a surprins imagini și declarații ale participanților haretști la eveniment, din care am reținut:

Lector univ. dr. arh. **Andreea Matache:** Experiența de viață pe care o am în cartier care m-a determinat să propun la Facultate ideea acestui proiect, care a fost imediat îmbrățișată de colegii mei; studenții,

de asemenea, s-au simțit provocați și au interacționat bine cu ideea proiectului. (...) Zona pietonală pe care noi am propus-o este cuprinsă între Piața Moghioroș și zona *Favorit*; s-a creat o linie de circulație suprapunătoare, care reprezintă o linie de transport în comun, dublată de linia metroului, și aici am venit cu foarte multe spații verzi; am încercat să răspundem tuturor utilizatorilor, de la bicicliști, skateri, copii, la persoane cu dizabilități, persoane de vârstă a treia, am încercat, pentru fiecare, să aducem un loc astfel încât ei să reinvie spiritul cartierului și să își găsească un sentiment de apartenență, să-și găsească locul, deci din spații noi le am transformat în locuri, în locuri de referință.

Sabin Cornoio (student): Am împărțit Drumul Taberei în cinci zone: zona *Ho Și Min*, zona *Orizont*, zona *Favorit*, *Drumul Taberei 34* și *Piața Moghioroș*. Am analizat fiecare centru, am ajuns la niște concluzii și, pe baza lor, am propus să le oferim oamenilor viața de la oraș și viața de la grădină; cea mai mare zonă, unde am modificat foarte mult, a fost de la intersecția cu strada Sibiu până la Moghioroș, am deviat traseul auto, pe după blocuri, astfel încât să creăm o relație de vizavi între cele două zone și, ca deplasare, am propus un trenuleț, care să ne ducă de la *Favorit* până la *Piața Moghioroș*, astfel încât să nu fim nevoiți să parcurgem o distanță foarte mare.

Marilena Lebău (studentă): Prima impresie despre București nu a fost una foarte plăcută, însă, cu timpul, că am început să îi surprind farmecul său, tocmai prin aglomerarea de stiluri, de spații, de oameni... Cu fiecare proiect de la facultate am început să-l cunosc mult mai bine, practic, se face un puzzle, pe care îl fac în fiecare an, cu fiecare proiect.

Mihaela Cudera (studentă): Întrebările pe care le-am adresat și le vom adresa în continuare locuitorilor acestui cartier sunt legate de unde vor să își parcheze mașina, dacă își doresc spații amenajate, locuri de joacă pentru copii, dacă se simt în siguranță în cartier, unde își petrec timpul liber în cartier și ce reprezintă pentru ei *Favorit*.

Lector univ. dr. arh. **Maria Duda:** Prezentăm o machetă de studiu, care reprezintă zona *Drumul Taberei*, de la intersecția Răzoare până la *Piața Moghioroș*, pe care studenții s-au concentrat în a o analiza din punct de vedere al spațiului public, spațiile reperi. (...) Studenții au răspuns cu entuziasm! Ne este, întotdeauna, foarte dificilă trecerea de la planșetă, în care totul pare foarte frumos, ortogonal, colorat, riguros, la viața reală, pentru că, până la urmă, complexitatea și ceea ce nouă ni se pare corect, nu corespunde cu ceea ce lumea are nevoie și ceea ce așteaptă de la un adevărat spațiu viu, urban. Tocmai de aceea, am profitat de sprijinul celor de la *Inițiativa Favorit*, de sprijinul celor de la *URBOTECA*, care au organizat acest eveniment în spațiu public, tocmai pentru a ieși și a testa ceea ce ei au gândit, dacă ce au analizat și au concluzionat corespunde cu viața reală. De fapt, aici stă toată măiestria, în a reuși să simți și să înțelegi, atât analitic, obiectiv, cât și subiectiv, care este specificul locului. Și specificul locului nu vine numai de la mediul construit, vine și de la mediul uman, care-l folosește, care-l locuiește și, atunci, toate aceste date trebuie să fie luate împreună, cernute, bineînțeles prin prisma personală, pentru că fiecare poate să vină cu altă interpretare pe aceleași date, apoi testate și văzute. Până la urmă, marele test este dacă lumea și locul respectiv este apropiat, este metabolizat, cât să facă parte din obișnuința lor.